

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám 2 krajcár.
(4 fillér.)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1908. JANUÁR 8.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 5. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fel évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1.20
Vidéken:
Egész évre . . . 20.—
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mítással díjszabás szerint.

A pénz szárnyain

Kassa, január 7.

Pár nap előtt említettük, hogy mikor a kereskedelmi és a földművelési miniszterek előhozakodtak legközelebb végzendő munkáik programjával, akkor ezeket azzal fogadta a mindenben kételkedő s kákán is csomót keresni óhajtó birálat, hogy: hát hiszen mindez nagyon szép volna, de hát honnan akarják venni: ezek az urak azokhoz a korszakos nagy munkákhoz az olvasatlan milliókat? A népből akarják kifacsarni? Vagy pedig újabb kölcsönrel akarják terhelni az amúgy is szegény országot? Nem elég volt már a teherből? Nem elég szegény még a nemzet? Szóval a kételkedésnek egész tömeg ilyenfajta kérdései zudultak a szegény miniszteriumokra, mert dolgozni fejleszteni és fejlődni akarnak.

Azóta az államnál megcsinálták az évi leszámolást a bevételek és kiadások felől, megállapították, hogy mit vettünk be, mennyit fizettünk ki s mi maradt meg, ha ugyan egyáltalán maradt valami. Mert volt olyan idő is, amikor semmi sem maradt, amikor az állam állandóan deficittel dolgozott. Volt azután, hogy a deficit eltűnt s ha nem volt is, de némi fölöslege mégis maradt az állami háztartásnak.

A idejű leszámolási eredmények, amelyek minden hühö és lármadob segítségével nélkül tétettek közzé, igazán meglepő tényeket mutatnak. Tudvalevő, hogy a múlt esztendő gazdaságilag a rossz évek közé tartozott. Azt lehetett volna hinni, vagy legalább is tartani tőle, hogy az állami háztartás csak nagy erőlködések között bírja fenntartani a pénzügyi egyensúlyt, tekintettel arra, hogy a volt törvénytelen kormány költségeivel is számolnia kellett.

Ezzel, illetve ilyen „reménységekkel“ szemben joggal mondható meglepetésnek a pénzbeli eredmény. Az állam-mérleg száztizenegy millió korona pénztári készlettel zárult. E szerint, ha szegények vagyunk is, mint magánosok, de egész tömegünkben, mint államalkotó társadalom nem állunk egészen a legrosszabb lábón bugyelláris tekintetében. Különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy a nemzeti kormány, a működésének aránylag rövid ideje óta majdnem

százmillió koronát fizetett ki a volt törvénytelen kormány költséges kedvteléseire.

Igaz ugyan, hogy ebben a száztizenegy millió korona pénztárkészletben benne van az az adóösszeg is, amelynek a fizetését a hazafias adózók a törvénytelen kormány idejében megtagadták s csak azután fizették be az adójukat. Ez az egész országban mindenestre igen jelentékeny összeg, amely nem is volna az elmúlt évi bevételi ivére irható, de másrészt pedig fedezetet nyertek azok az adósságok, amiket a törvénytelen kormány éppen azért csinált, mert az adóból nem volt jövedelme. Ezekről is eltekintve, az örvendetes végeredmény az, hogy „van garas a zsebbe“ s most már a költséges munkaprogramokban kételkedő birálat bizonyára kevesebb jogosultsággal teheti föl a nagy kérdést: miből fognak telni az ezekre a munkákra szükséges milliók?

Mert úgy látszik, mégis csak telni fognak. Mert ha egy államháztartás sem bír bár hitel igénybe vétele nélkül megélni, nagy szó és nagy dolog az mégis, ha az államkormányzat intézői ilyen tényeket mutathatnak föl az állam közönsége előtt. Ilyen előzmények után és ilyen alapon bizton remélheti az ország, hogy a reánk következő új esztendő a hasznos alkotások egész sorozatának áldásos munkájában fog eltelni.

Kassai kulturélet.

Felolvasás a Kazinczy-Körben.

A társadalmi zsurról.

Kassa kulturéletében jelentős tényezővé nőtte ki magát úgy a Kazinczy Kör, mint a Szalay Lászlóné uró által életre keltett társadalmi zsurok intézménye. Hova-tovább feleslegessé válik a buzditás, az érdeklődésre való biztatás, a közönség már önmaga izlésére és sugallatára hallgat, amíg nagy számban felkeresi úgy a társadalmi zsurokat, mint a Kazinczy kör irodalmi estéket, felkeresi pedig azért, mert mindkét helyütt komoly munkát élvezhet és tanulságos szórakozásban lehet része.

A Kazinczy-Kör szombati felolvasásáról — sajnos — nélkülözünk kellett *Fái Flóra* kitűnő előadó művészetét. A gyengélkedő drámai primadonna helyett *Rácz Ede* dr. színművész olvasta fel *Zakariás* Sándor ügyes versét. Majd *Breuer Évi* kisasszony szerzett élvezetet, kiválóan finom hegedü-

játékával. Végül *Zakariás* Sándor mutatta be érdekes csipkegyűjteményét, mely az abauji háziipar szempontjából különös becscsel bír. Mind három felolvasó bőséggel rászolgált a közönség adakozó tapsaira.

Vasárnap délután a társadalmi zsurok közönsége előtt nyílt meg a Schalkház díszterme. A széksorokat nagyszámú közönség foglalta el. Elsőnek ifj. *Paksy József* szólaltatta meg hegedűjét. Meglepő zenei intelligenciájával játszott s valóban megérdemelte a közönség becéző, szeretetteljes tapsát. Ezután *Eckerdt* Aranka kisasszony monológot szavalt, bátran, kedvesen, nagy tetszés mellett. Ezt követte *Kubinszky* Lajosné urnó éneke. Szép hangja betöltötte a termet és előadásának finomságával még a műértők kritikáját is javára nyerte. A közönség sokat tapsolt a sikerült szám után, amit az előadó urasszony újabb magyar nótákkal hálált meg.

Abauji magyarok pusztulása

Az Amerikában elhalt bányászok.

Tizenkét falu gyásza!

Megirtuk már azt a rémes bányász-rencsétlenséget, mely Pitzburgban 400 magyar bányamunkás halálát okozta. A szénbányák mélyében dolgozó munkások életét állandóan fenyegető bányarém, a széngáz robbanásos, és a lelkiismeretlen felügyelet voltak az okozója e nagy katasztrófának, mely annyi nyomoruságnak lett a szülőoka. Özvegyek és árvák nyomora és siránkozása szolgál most utójátékul a kapzsi amerikai nagytőke spekulációjának, melynek e szerencsétlenség nem jelent egyebet, egy balul, kiütött számításnál.

A nyomorultul odaveszett 400 magyar munkás között a most hozzánk érkezett hivatalos kimutatás szerint.

Felsőgagy: *Remicsovszky* Demeter.

Felsővizsoly: *Kovel* János.

Rudnok: *Lingray* Albert, Szabados János.

Csörgő: *Mihály* József, *Mihály* István, *Mihály* Sándor. (Három édes testvér.)

Jánok; *Berzsi* András.

Halmáj: *Mihály* András, *Eperjesi* István.

Tornahorvát: *Krajnyák* Imre.

Tornyosnémeti: *Kiss* István.

Somodi: *Tóth* István, *Bezsó* Gyula, *Sanyi* István.

Szent-Jakab: *Juhász* Gyula.

Szikszó: *Román* István.

Vizsoly: *Árva* János.

A bánya robbanás mindössze két munkást kimélt meg. Ezek is abaujiak! Életben maradt: *Javorszky* Mihály (Vizsolyról), *Erős* Bertalan (Somodiból.)

Katonai dolgok.

(Az ujoncjavaslatok. — Katonai tanácskozás. — Jekelfalussy és Bolgár Bécsben. — A fizetésrendezés. — Reformálják a tüzérséget.)

(Saját tudósítónktól.) Az ujesztendő első néhány napja egész sereg katonai ujságot hozott. A legérdekesebb közöttük az, hogy az 1908-ik esztendőre szóló ujoncok létszámának megállapításáról és megajánlásáról szóló törvényjavaslatokat Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter, értesülésünk szerint, január hónap tizenegyedik napján terjeszti a képviselőház elé. A javaslatok az állami budget előtt kerülnek tárgyalásra a Házban. A létszám ezuttal is *normális* marad.

Ennek a hónapnak a folyamán egyébként katonai tanácskozást tartanak Bécsben a király elnöklésével. A tanácskozáson részt vesz Ferenc Ferdinánd királyi herceg is. A tanácskozás főleg a hadsereg harcászati képességének kérdésével foglalkozik majd. Itt említjük meg, hogy Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter és Bolgár Ferenc államtitkár ma délután Bécsbe utaztak. Utazásuk katonai kérdésekkel függ össze, s bizonyára vonatkozásban van a küszöbön álló katonai tanácskozással is.

Bécsi források szerint a hadügyi vezetőség a mostani delegációtól óhajtja kérni a tisztí fizetések emelését. Így a „N. W. T.” „illetékes helyről” vett információkat közül a fizetésrendezésről. Szerinte a *tisztí fizetések javítása* annyira égető kérdés, hogy azzal, akarva nem akarva a legközelebbi jövőben foglalkozni kell. Ilyen a *házasági óvadék* leszállítása és a vezérkari testület ujjászervezése is. A legutóbbi kérdést illetően azt mondja a nevezett ujság, hogy a vezérkari tiszték működési körét korlátozni fogják, amennyiben azokat az idő- és személyzet-pazarló irodai munkáktól megkímélik és ezekre a munkálatokra a csapattisztek közül rendelnek be egyeseket. A magasabb kvalifikációju tisztiket két osztályba sorozzák. Ugyanígy a katonai orvosok helyzetét is rendezni fogják, valamint méltányos reformokat hoznak be az előléptetések dolgában is.

A delegátusok újból szorgalmazni fogják a kétéves szolgálati időt. A hadvezetőség nem zárkózik el ennek a követelésnek a teljesítésétől. Magyar politikai körökben — folytatja tovább az említett ujság — az a hír terjedt el legutóbb, hogy a hadügyminiszter, valamint a vezérkar mindjobban hajlik a magyar katonai követelések méltánylása felé. *Ez a hír alaptalan.* Katonai részről ilyen koncessziókra nem hajlandók s maga a király perhorreszkálja ezeket a követeléseket, amelyek szerinte veszélyeztetnék a hadsereg egységét. A zászlókérdésben sem történt megállapodás. Katonai személyi kérdések ez idő szerint szintén nem aktuálisak.

Katonai körökben régóta beszélnek már a tüzérség ujjászervezéséről. A bécsi Zeitz jelentése szerint az új tüzérségi felszerelés annyira elkészült, hogy abban az esetben, ha normális viszonyok állanak be, a 42. tüzérezred ujjászervezését már a jövő hónapban megkezdhetik. Állítólag még ebben az esztendőben az összes tüzérezredeket felszerelik az új gyorstüzelő ágyukkal. A tábori tüzérség 56 ezredéből ismét két üteg hadosztályt alakítanak.

A közönséghez.

Január 1-én új előfizetést nyitunk lapunkra A *negyedik évfolyam* sodrába evezünk belé. Három évi küzdelmes, fáradságos munkában megedzett karral fogjuk a *Naplót*

tovább vezetni a sokféle — és oly sokszor ellenséges — áramlatok között.

E három év más hattal is felér, mert hiszen a háborus évek kettőt számitanak. És e három év alatt mi nem is egy harcot küzdöttünk végig.

Az első nagy harcunkat akkor vívtuk meg, mikor a közönség figyelmét és rokonszenvét igyekeztünk megnyerni, szorgalmas munkával, lelkiismeretes törekvéssel. *Nagy küzdelem volt — de eredményes.* És az eredmény, teljesen a miénk.

Egy másik harcban — a nemzet-harcában — lelkesedéssel és elszánt bátorsággal vívtuk meg a dicsőségteljes tusákat, *nem a magunk jóvoltáért, de a nemzeti ügy diadaláért.* Ebből a szép küzdelemből csak a harc fáradalmi jutottak — osztályrészünkül.

És harcolunk tovább is, mert hiszen mi más az ujságíró tevékenysége, mint folytonos küzdelem az: *igazságért.*

Sokszor hevül izzásig a tollunk, mikor az igazság védelmében a szenvedély tüzebe mártjuk, de azért sohasem volt még pusztító tűzveszedelem üszke, mert *ez a tűz az eszmék tisztító tüze, mely alkot és nem rombol.*

Sokszor csaptak mellettünk magásra a szenvedély hullámai, de mérsékletünk és a közönség rokonszenve mindég a felszinen tartották a *Napló* előretörő sajkáját.

Ezekre az erőkre támaszkodunk tovább is, melyekhez segítő társul *három év küzdelmeiben leszűrődött tapasztalataink és megállapodott elveink csatlakoznak.*

Így bátor önérettel és önbizalomba vetett reménységgel ajánljuk a közönség szeretetébe a *Napló* negyedik évfolyamát!

*

A *Napló* független politikai napilap kiadóhivatala 1908. év január 1-től előfizetést nyit.

Előfizetés:

Kassán:	Vidéken:
Egy évre 14 K.	Egy évre 20 K.
Fél „ 7 „	Fél évre 10 „

NAPLO
független politikai napilap
kiadóhivatala.

UJDONSAGOK

A fényűzés.

Egy fővárosi napilap a felett indított vitát, hogy a nők fényűzése elítélendő jelenség-e, vagy pedig szükségszerű fegyvere-e a nőnek a szerelmi harcban. Az olvasók nagy száma szolt hozzá a kérdéshez és tulnyomóan elítélték a nők fényűzését, mint haszontalan és a háztartás gazdasági alapját megtámadó léhaságot.

Persze ez a szentencia nem fogja utját szegni a fényűzés további elterjedésének, aminthogy Isten mentsen is tőle, hogy ilyen eredménnyel végződjék. Hiszen a fényűzés a legkedvesebb vonása az embernek, mely

a természet csillogó pompájából, szépségéből lop egy-egy sugarat, egy színt a meztelen emberállatra, a szépség nevében, a szép kultuszának jegyében. Főképen a női fényűzés. Ez a leghájosabb jelensége a szerelmi életnek, melynek sokszor drasztikus és brutális mozzanatait emberi vonásokkal ékesíti fel, az önmaga szerette szép által. A női fényűzésnek és az ember szerelmi életének összefüggéseit világosan láthatni sokak előtt, csak az van homályba burkolva, hogy a szerelmi élet milyen szempontból hat ki a gazdasági tevékenységre és ennél fogva nem ismerik a női fényűzésnek a kedves és természetes voltát. Nem is ismerhetik, ha nem látják, hogy a férfi minden törekvésének, igyekezetének rugója és mozgató ereje az a természettől beléje oltott vonzalom, mely a nőért folytatott harcban tör ki elementáris erővel akkor, amidőn más vetélytársal kell megküzdenie.

Ez a küzdelem annál elesebb és erősebb fegyvereket kíván meg, mennél kiválóbb és tetszetősebb a nő, akinek szerelme a győztes jutalma leszen.

Nos ebben a jelenségben benne van egész előrehaladásunk, tökéletesedestünk magyarázata. Mennél szebb és szemrevalóbb a nő, annál erősebb küzdelem folyik érte, tehát annál jobban edződik meg a férfi nem, annál tökéletesebbé igyekezik fejlődni. És az eredmény tényleg a fejlődés. A női nem szeszélyes, változó igényei fejlesztették ki a férfinem fokozódó szellemi erejét, mely a kultúrát úgy irányította, a mint a legjobbnak látta abból az egy szempontból, hogy alkotásaival megnyerje a női nem tetszését.

A nők fényűzését is csak ebből a nézőpontból kell szemlélnünk, hogy észre-vegyük, mennyire fokozta a férfi energiáját, ha természetes hajlamait követve megfélelni igyekszik a nő személyes kívánalmainak, melyekkel fényűző kedvteléseit akarja kielégíteni.

A férfinem enerváltságát és gyöngeségét mutatja csak, ha panaszszavakban tör ki a női luxus ellen, mert elárulja, hogy vagy nem bírja a harcot, vagy fegyverei csorbák, izmai elernyedtek.

Ezen pedig nem úgy kell segíteni, hogy a fényűzést irtjuk ki, hanem igyekezzünk megerősödni testileg, hogy bírjuk a harcot szellemileg, hogy értsük a harc módját és ezek folytán gazdaságilag, hogy eleget tehesünk a nők igényeinek.

— **Kazinczy-köri felolvasások.** A Kazinczy-Kör legközelebbi felolvasása jövő szombaton, január 17-én délután fél 6 órákor lesz a városház nagytermében. A rendezőség igyekező az a szempontot megvalósítani, hogy a kör felolvasásai minél változatosabbak legyenek a multkori könnyed műsorú felolvasás után most egy komoly tárgyat tűzött ki. Dr. Hoffman Ferenc, a kassai m. kir. gazdasági akadémia nagytehetségű tanára, aki hosszabb időt töltött Amerikában, tart előadást most az Északamerikai Egyesült Államok közgazdasági viszonyairól, különös tekintettel a kivándorlás és a kapitalizmus kérdésére, nemkülönben az amerikai munkás társadalmi, gazdasági és esztétikai helyzetére. A nagyon is aktuális közgazdasági témát közönségünk különös figyelmébe ajánljuk, mert a felolvasó saját amerikai tapasztalatait adja elő. Belépő-díj nem lesz. Minden intelligens urat és hölgyet szivesen lát a Kazinczy Kör.

— **Az idei farsang.** Az idei farsang szokatlanul hosszú ideig, majdnem teljes két hónapig fog tartani. A farsang ugyanis Vizkereszt napjától hushagyó keddig, vagyis január 7-től bezárólag március 3-ig tart és így teljes időtartama 57 nap. A bálrendező bizottságoknak így elég idejük van mulatásaik előkészítésére.

Szakeladás az adókról. Folyó hó 9-én (csütörtökön) esti 8 órakor ismerteti a Schalkház szálloda I. emeleti termében Deil Jenő kamarai titkár az új adótörvényjavaslatokat, jelesen a kereseti és jövedelmi adókat.

Táncmulatságok. A kassai keresztény szociális munkásegylet házalapja javára 1908. január hónap 11-én a Schalkház szálloda nagytermében táncmulatságot rendez. — A kassai iparos kör saját alapja javára január hó 18-án a Schalkház szálló dísztermében farsangi táncestélyt rendez. Az estély védnökönje Balogh Jánosné. Az est sikerén nagyszámu rendező bizottság fárada.

Angol politikus látogatása a javító-intézetben. Szombaton a kassai javító intézet előkelő angol gentlemant, Alden angolországi parlamenti képviselőt látott vendégül. Javító-intézetünk híre Angliában is elterjedt s ez keltette fel Alden kíváncsiságát. Az angol képviselőt úr. Vászberg Rusztein egyetemi tanár kísérte Kassára.

Tolvaj hajcsárok. Zimmermann Dávid és Malinyák István sertéshajcsárok, miközben a rájuk bízott csordát áthajtották Kassa felé jövet Peres-tanyán, Zsebesen és Tehányon, elhajtották egyszersmind az ott talált, összesen öt hizott sertést is. Ezeket aztán Kassán Vedrák Mihály hentesmesternek adták el. A meglopott gazdák feljelentése folytán a csendőrök kinyomozták a tolvaj hajcsárokat, akik most a kassai ügyészség fogházában várják sorsukat.

Egy szegény ember halála. Ma éjjel a Vig-utca 26. sz. ház egy nyomorult kis kamrájában holtan találták Tóth Kálmán favágót. Eleintén azt hitték, hogy megfagyott, mert a kamrán ajtó sem léven, csak egy pokróc, rettentő hideg volt. Felesége állítása szerint azonban Tóth nagyfoku szivbajban és epilepsiában szenvedett és betegsége ölte meg, a hidegtől és nélkülözésektől elcsigázott embert. Holttestét kiszállították a temető halottasházába.

Gyilkos paraszt. Tehányon borzalmas gyilkosság történt szombat délután, mely felzavarta a csendes kis falu téli nyugalmát. Tresza András és Fogdmeg Mátyás az eset hősei, akik közül Tresza húzta a rövidebbet. Tresza és Fogdmeg régi haragosok s egy udvarban lakó szomszédok lévén, gyakran volt alkalmuk összekocni egymással. Most is összeszólkoztak afölött, mert Fogdmeg nem akarta megengedni, hogy Tresza az udvaron pörkölje meg a levágott sertést. Attól félt állítólag, hogy tűzveszedelem kerekedhetik a nagy szélben. El is ment a falu birájához, hogy hatóságilag akadályozza meg a tűzrakást, s a biróval odajött a közös udvarra, ahol Tresza hevesen nekitámadt, mire élénk szóváltás után Fogdmeg felkapott egy a kezeügyében heverő disznóölő kést és Tresza testébe döfte, aki hangos jajkiáltással bukott a földre. A kés pengéje hasába furódott és átvágta összes beleit. Tresza rövid kínlás után meg is halt. A biró segélykiáltásaira összecsdült a falu népe, de Fogdmeg időközben elmenekült és Kassán elrejtőzött a Forrás-utca 11. sz. házban. Itt találták rá a csendőrök. Letartóztatták és az ügyészség fogházába kísérték.

Postalopás. Még a mult napokban történt, hogy a Budapestről jövő személyvonatból eltűnt a pénzeslevelekkel telt postacsomag. A hiányt Miskolc és Kassa között vették észre, de a csomag Kassán ismét a helyén volt. Csak most derült ki, hogy abban a csomagban egy Nagy Sándor nevére szóló 600 koronás utalvány volt, melyen a név gyanusan volt kija-vítva. Ugyanilyen gyanus vakarás és javítás látszott egy Nagy Sándorné nevére szóló 300 koronás és özv. Nagy Ferencének címzett 80 koronás utalványon. Nagy Sándor ugyanazon a vonaton volt segédfekező, melyen a kérdéses csomag szintén olyan

gyanus módon eltűnt. Mikor kihallgatták, előbb tagadta, hogy a pénzt felvette volna, de utóbb még azt is beismerte, hogy ő volt az, aki a csomagot ellopta s a vonat egy félreeső helyén felbontva, kivette belőle a kérdéses 3 utalványt. A csomagot, majd ujabban az utalványokat ismét visszacsémpészte a postakocsiba, miután azokról a címzetek nevét kivakarta és a maga, valamint felesége és anyja nevét írta be. A furfangos postatolvajt letartóztatták.

TÁVIRAT — TELEFON.

Rakodczay bán bukása.

A horvát választások.

Rauch báró — királyi biztos.

Zágráb, jan. 7.

Rakodczay Sándor dr. hovát bán bukása befejezett dolog lévén, azt azzal indokolják, hogy Rakodczay nem tudott magának többséget teremteni s egyetlen hive Tomasics volt, a horvátok előtt a legellenzesebb politikus.

Rauch báró bánságától sokat várnak, mert erélyes ember és már kész terve van a horvátországi viszonyok rendezésére, melyeket Wekerle miniszterelnök is helyesel, aki Horvátországban az erélyes kéz politikáját akarja érvényre juttatni.

Rauch bárónak banná való kinevezése nem új keletű, amennyiben ezzel a tervvel már a Bánffy-kormány elnöksége alatt is foglalkoztak.

Zágrábi politikai körökben elterjedt hírek szerint Rauch bárónak nem fog sikerülni magának mindjárt az első választásnál többséget teremteni, de azt is tudják, hogy ebben az esetben Rauch báró el van tökéve a választásoknak két-háromszori megismétlésére is.

Az események eddigi stádiuma szerint Rauch bárót, horvát banná történt kinevezése után nyomban királyi biztossá is ki fogják nevezni.

Minisztertanács.

Budapest, jan. 7.

Ma délelőtt minisztertanács volt, amelyen Darányi és Zichy minisztereken kívül a kormány összes tagjai részt vettek. A minisztertanácsban megjelent Rauch báró is.

Sztrájk.

Fiume, jan. 7.

A magyar-horvát hajóstársaság munkásai ma kimondották a sztrájkot, mert nyugbérügyüket a társaság nem hajlandó rendezni.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Kedden: Negyedszer: A varázskeringő.

Szerda: Ötödször: A varázskeringő.

Csütörtök: A névtelen levelek. Bohózat.

Pénteken: Kerülő ut. Szinmű.

Szombat: Másodszor: Kerülő ut.

Vasárnap: Délután: Az aranypatkó: Vigjáték. Este: Színházi képtelenségek. Énekes bohózat.

Hétfőn: Hatodszor: A varázskeringő.

Kedden: Hetedszer: A varázskeringő.

A varázskeringő.

Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerzette Strauss Oszkár, szövegét írta: Dörmann Félix és Jacobsohn Lipót.

Bemutatója Kassán 1908. január 4-én.

A bécsi varázskeringő ritmikus hullámai végre ide mihozzánk is elértek. Maguk előtt tolták, sodorták a reklám és a kritika felgyülemlett tömegét, mint az áradás a sok zavaros, tajtékos gyűlevényt. És miután ezen szerencsésen átlábaltunk, most benne vagyunk nyakig a Varázskeringő áriáinak a sodrában. A bájos dallamok, lágy melódiák ellenállhatatlanul vonzanak magukkal, nem birunk szabadulni tőlük, de nem is igyekszünk, mert jól esik hallgatni és tovább dudolni az érzelmes és pajkos áriákat. Szóval úszunk a hangok eme üdítő zuhatagában és ki tudja mikor lesz kedvünk kievickélni belőle. Ez ugyan nem is könnyű dolog lesz, mert most uton-utfélen a Varázskeringő dalai fogják járni, melyek befognak mindenkit, akit elérnek. És vajjon hol az az ember, aki nem hódolna meg a Strauss Oszkár gyönyörű zenéjébe szőtt ama örök igazságnak, hogy „Csak párosan szép ez az élet”? Mert nincsen erősebb és győzedelmesebb hódító a tetszetős formába öltöztetett igazságnál. A bemutató és az azt követő két előadás zsufolt nézőtere aligha fog felmutathatni embert, aki az ellenkező nézetten lenne. Es ez a körülmény már teljes sikert jelent.

No meg azután sok, de igen sok függ attól is, hogy ki az igazság hirdető apostola, mert — hiába, de már ilyen a világ — gyakran még a hihetetlen is elhisszük valaki kedvéért, hát akkor pláne nagy hatásra számíthat az igazságok hirdetője, ha még hozzá rokonszenyünket is bírja. Pápai Lajos bátran dicsekedhetik azokkal. Fialatos tűze, rutinos játéka, jó megjelenése és pompásan csengő érces hangja pedig biztosan szerzi meg azok rokonszenyét és tetszését, akik még eddig nem ismerték e talentumos fiatal művészt. Valóban csak a legelismerőbb dicséret hangján szólhatunk Pápai Niki hadnagyáról, mely ugy a játék, mint az ének tekintetében elsőrendű alakítás. A szenvedélyes, fiatalos szerelemnek nem lehet jobb interpretátora nájánál.

A darabnak másik kiemelkedő alakja Franci, a muzsikusz leány. Ebben a szerepben Várady Margit és Diósi Nusi felváltva ragyogtatják tehetségüket. Nem akarunk párhuzamot vonni közöttük, mert hiszen eldönteni ugy sem tudnók, — de felesleges is lenne megállapítani, hogy melyik jobb. Annyit konstatalhatunk, hogy másféle fel-fogással játszanak. Várady Margit egy minden részletben gondnal kidolgozott alak tással lép fel, melyet meleggé és kedvessé tesz művésze, Diósi Nusi pedig ott forrong, pezseg a szinpadon, és ötletszerűen ékesíti fel szerepét művészi bájjal. Várady Francija érzelmesebb, inkább a naivitás felé hajlik, Diósi pajzán és féktelen jókedvvel ábrázolja a diadalmas fiatalságot. Mindkét — Franci — zajos tetszést és szép virágjándékokat aratott.

Faragó Joachim hercege öletes, humorral telített, Magyar — Lothár — kacagtató, ügyes játékot produkált. Nagy Aranka igyekszettel játszotta a hercegnőt.

(—)

Abauj-Torna vármegye közigazgatási bizottsága.

2463. sz. K. B. 1907.

HIRDETMEY.

A forró—baktai törvényhatósági közut meredek szakaszának áthelyezése folytán a baktai határban igénybe vett földterületekre kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur 1907. évi november hó 25-én 98324 1907. szám alatt kelt rendeletével a kisajátítási eljárást elrendelte.

E célból Abauj-Torna vármegye közigazgatási bizottsága az 1881. évi XLI. törvény cikk 33. §-a értelmében Csoma József elnöke alatt egy bizottságot küldött ki és a helyszíni tárgyalás határnapjául 1908. évi január hó 20-ik napjának d. e. 10 és fél óráját Baktai község házához tűzte ki.

Ennélfogva felhivatnak mindazok, kik a kisajátítás tárgyát képező és a kisajátítási terv 1—5 sorszámok alatt felsorolt ingatlanok tekintetében érdekelve vannak, hogy a kitűzött tárgyaláson személyesen, vagy megbízottjuk által annál inkább jelenjenek meg, mivel a bizottság a kisajátítási terv megállapítása fölött akkor is érdemi leg határoz, ha az érdekeltek közül a tárgyaláson senki sem jelennek meg.

A szóban levő terv és kisajátítási összeírás Baktai község házában a tárgyalást megelőző 15 napon át közszemlére lesz kitéve, a hol is az érdekeltek által megtekinthető.

Abauj-Torna vármegye közigazgatási bizottságának Kassán, 1907. évi december hó 14-ik napján tartott üléséből.

Szalay László,
főispán, elnök.

RÁKÓCZI SORSJEGYEK

II. RÁKÓCZI FERENC KASSAI
::: LOVASSOBRÁRA. :::
FŐNYEREMÉNY 40 000 K.
EGY SORSJEGY ÁRA
I KORONA.

FŐELÁRUSÍTÓ: KASSAI JELZÁLOGBANK.

Kapható minden kassai pénzintézetnél és dohánytözsdeben. ::

Kiadó: Murányi József.

A KASSAI JELZÁLOGBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FŐ-UTCA 4. SZÁM.

Elfogad BETÉTEKET takarékkönyveesk és vagy folyó-
o o számlára legelőnyösebb feltételek mellett. o o
Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénzneme-
ket, idegen bankjegyeket. Átutalásokat bármely kül-
o o földi piacra is közvetít. o o

Tűz- és betörésmentes safe deposit.

Osztálysorsjegyek

Sorsjegyek részletfizetésre.

Sorsjegycsoportok alakítása.

Minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.

HALTENBERGER BÉLA

ruhafestő-, vegyítisztító és gőzmosógýára

Telefon: 70. sz.

= Kassa. =

Telefon: 70. sz.

A fehérneműnek kilogrammonként való mosatása mindinkább kiterjed. Egy kísérlet útján meggyőződést szerezhet bárki ennek előnyeiről.

Egy kilogramm fehérnemű mosatási díja a mennyiség szerint
40, 45, 50 fillér.

A fehérnemű mosott, szárított és mángorolt állapotban házhoz szállítatik. Ch'ormész alkalmazása ki van zárva. Bővebb felvilágosítás nyerhető:

a gyári irodában (Szerecsen-utca 3. sz.) s az átvételi üzletekben (Kossuth Lajos-utca 3. sz., o o Fő-utca (Andrássy-palota), Deák Ferenc-utca 32. szám.) o o

Számos megbízást vár, teljes tisztelettel:

HALTENBERGER BÉLA.

Sürgős figyelmeztetés.

Az évszázadok óta ismert

Királyi Selters

(Königl. Selters)

viz össze nem tévesztendő olyan forrásvizekkel, melyek hasonló hangzásu elnevezés alatt kerülnek piacra.

Csak a Királyi Selters

(Königl. Selters)

lesz állami ellenőrzés mellett tisztán természetes állapotban töltve és szétküldve, míg más ugynevezett seltersi vizek többé vagy kevésbé telített (vagyis sókkal vagy szénsavval vegyített) állapotban hozatnak forgalomba. Ezek tehát a Királyi Selters természetes vízzel szemben csak csekély értékű műtermékeknek tekintendők.

Látható írásu

ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Miniszterium 4965. eln. szám alatt az állami tanintézeteknek ajánva.

1906. Milánói nemzetközi kiállítás legmagasabb kitüntetés Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép elismerve az írógépek remekel! Azon előnyök, melyek más írógépeken egyenként észlelhetők, itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!

Tiszta acélszerkezet!

Eddig nem ért gyorsaságot!

Rendkívül egyszerű kezelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a legtartósabb írógép!

Magyarországi vezérképviselő

John Rezső

Budapest, VI. Teréz-körút 22.
Prospektus írásminta ingyen és bérmentve

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA